

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Katarina Stistrup
Tfn 026-17 80 00

Omvårdnadsnämnden

Volymram för vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

- Att det prognostiserade behovet av vård och omsorgsboendeplatser som anges i boendeplan för Valfärd Gävle utgör ramen för antalet platser sektorn har att tillgå i egen och extern regi, samt
- Att i månadsrapporteringen till nämnden under 2020 särskilt följer utvecklingen vad gäller kö till vård- och omsorgsboenden.

Bakgrund

Omvårdnadsnämnden fattade 2016- 03-30 beslut om att införa ett valfrihetssystem för Gävles vård- och omsorgsboenden. Nämnden valde att utforma valfrihetssystemet utifrån förvaltningens förslag.¹

Förvaltningens förslag innebar i huvuddrag att:

- Kunden kan välja max tre alternativa boenden där personen önskar bo.
- Kunden prioriterar själv ordningen på dessa alternativ.
- Gävle kommuns egna boenden, upphandlade driftentreprenader samt vård- och omsorgsboenden i kommunen med ramavtal enl. LOU ingår i valfrihetssystemet.

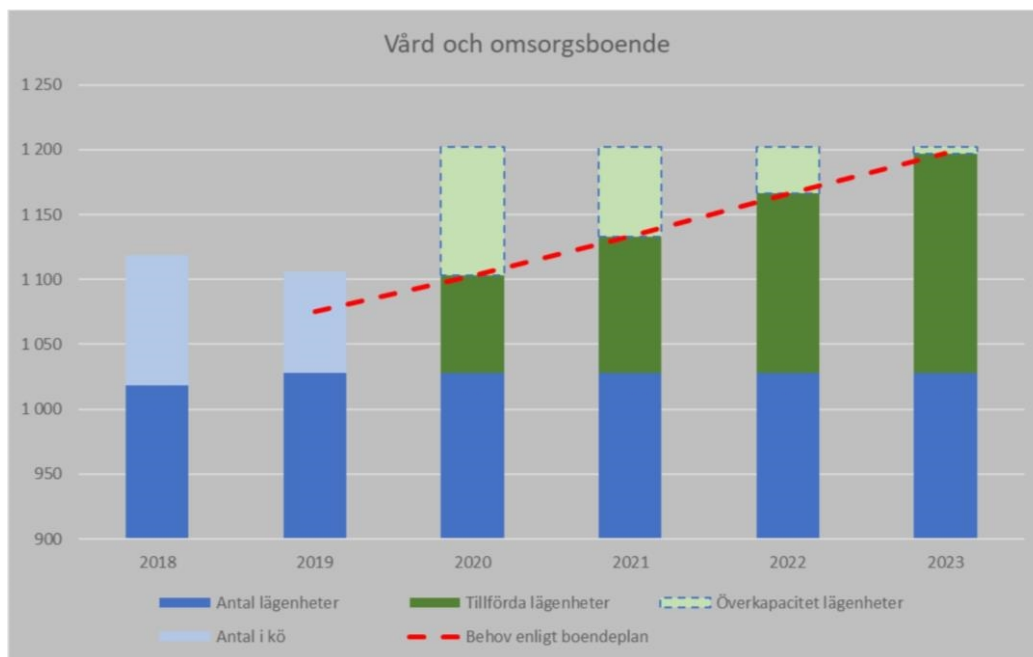
Valfärd Gävle tar varje år fram en boendeplan där det prognostiserade behovet av platser på vård- och omsorgsboenden samt det faktiska och planerade utbudet av platser för ett antal år framåt i tiden presenteras.

Under första halvåret 2020 färdigställs 2 st nya vård- och omsorgsboenden om totalt 174 platser. I boendeplanen för 2020 är det prognostiserade behovet en ökning med totalt 75 platser jämfört med utfallet 2019. Dessa 75 platser

---

¹ Notera att detta valfrihetssystem inte är utformat enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) utan är en intern modell för Gävle kommun. Exempelvis så föreligger inte fri etableringsrätt för vård och omsorgsboenden i denna modell.

tillförs genom en successiv öppning av de nya boendena. Därmed kan utbudet överstiga det prognostiserade behovet med 99 platser, om alla platser öppnas under 2020.

*Notera att det även under perioden 2020-2023 kommer att finnas en administrativ kö. Dock kommer den vara runt 25-45 personer istället för 80-100 personer som läget varit under 2018-2019 när det har varit brist på platser.

Problembeskrivning

Att sätta en volymram är en viktig del i arbetet med insatser på lång sikt, dvs i relation till det uppdrag nämnden gav sektorn i november 2019 (DNR 19ON370). Detta är alltså ingen isolerad fråga.

Välfärd Gävle har historiskt sett inte haft några längre perioder när tillgången till platser på vård- och omsorgsboende har överskridit de prognostiserade behoven. Förvaltningens samlade erfarenhet är dock att då det finns god tillgång på boendeplatser så beläggs dessa även om det inte finns några data som tyder på att behoven har ökat. (Sådan data kan t.ex. vara antalet kunder inom hemtjänsten, den totala volymen av utförd hemtjänst etc.) Analysförsök har gjorts, och det som framkommer är att ett par olika variabler verkar samvariera när tillgången till boenden är god. Dels ökar benägenheten att söka vård och omsorgsboende, dels förefaller det som att andra aktörer t.ex. inom hälso- och sjukvården uppmuntrar att söka denna insats i en större omfattning då det är känt att tillgången till platser är god.

Även personer som är skrivna i andra kommuner än Gävle kan ansöka om vård- och omsorgsplatser i kommunen, om den enskilde har för avsikt att bosätta sig i kommunen. Boendeansökan prövas på precis samma sätt för personer bosatta utanför kommunen som för kommunmedborgare. Att tillgången till boendeplatser överstiger behoven är ett ovanligt kommunalt problem. De flesta kommuner står inför motsatt problematik. En hypotetisk risk finns att personer i grannkommunerna väljer att ansöka om vård- och omsorgsboende i Gävle om tillgången till platser är god. Sådana tendenser har tidigare kunnat ses främst utifrån Gävle kommuns finska boende där personer har sökt sig till Gävle utifrån att hemkommunen inte erbjuder denna typ av boendeinriktning.

Gynnande beslut skall verkställas inom skälig tid. Socialtjänstlagen anger inte vad skälig tid är men alla beslut som inte verkställs inom tre månader rapporteras till IVO. IVO kan efter granskning av ärendet ansöka om särskild avgift om IVO finner att det inte funnits skäl till att verkställighet dröjt. I det prognostiserade behovet av vård- och omsorgsplatser som sektorn tar fram i boendeplanen så är det beräknat utifrån att gynnande beslut ska kunna verkställas inom tre månader.

En boendeplats kostar ungefär 650 tkr/år. Om de 99 platser som under 2020 kommer att finnas tillgängliga och som ligger utöver det prognostiserade behovet skulle bli belagda så innebär detta en merkostnad om ca 64 mkr/år, vilket skulle medföra att omfattande anpassningar skulle behöva göras av verksamheten för att kunna hålla budgeten.

En volymram för antalet vård- och omsorgsplatser skulle ge omvårdnadsnämnden och sektorn rådighet över ekonomin utan att riskera rättssäkerheten. Den skulle också ge tydliga ramar för sektorns myndighetskontor att förhålla sig till. En volymram påverkar inte på något sätt den enskildes möjlighet att beviljas plats på vård- och omsorgsboende.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle